

Gebiedsvisie 't Hilgelo

RGV Holding BV
Postbus 2108
6802 CC Arnhem
026-3848800
info@rgv.nl
www.rgv.nl

mei 2015

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en probleemstelling	1
1.2	Doel	1
1.3	Werkwijze en opzet Gebiedsvisie	2
2	Inventarisatie	3
2.1	Ligging en ontsluiting	3
2.2	Huidige situatie Hilgelo	3
2.3	Economische betekenis toeristische sector Winterswijk.....	6
3	Beleid overheden	7
3.1	Visie Buitengebied gemeente Winterswijk (2005).....	7
3.2	Landschapsonwikkelingsplan Winterswijk, Groots in een kleinschalig landschap.	8
3.3	Structuurvisie 't Hilgelo (2009) gemeente Winterswijk.....	8
3.4	Nota Verblijfsrecreatie in Winterswijk (2008)	8
3.5	Evenementennota Gemeente Winterswijk 2011	9
3.6	Agenda 2020 Regio Achterhoek.....	9
3.7	Omgevingsvisie provincie Gelderland	10
4	Marktontwikkelingen en trends	13
4.1	Ontwikkeling bevolking Gelderland en Achterhoek	13
4.2	Trends en ontwikkelingen in de markt	13
5	Interne sterkte – zwakte analyse 't Hilgelo	17
6	Conclusie analyse	18
7	Ambitie	19
8	Visie 't Hilgelo	21
8.1	Kiezen voor recreatie	21
8.2	Ruimtelijk kader "Ontwikkelingszone 't Hilgelo"	21
8.3	Hoofdzonering.....	22
8.4	Ontwikkellocatie stranden	22
8.5	Hoofdontsluiting en parkeren	23
8.6	Recreatiepark Sevink Molen	23
8.7	Verblijfsrecreatie.....	23
8.8	Ontwikkellocatie west.....	24
8.9	Groene promenade zuidzijde.....	24
8.10	Zwemwaterkwaliteit	24
8.11	Evenementen	25
8.12	Dennenoord	25
8.13	Manegegebouw In den Möllenhof.....	25
9	Planning en uitvoering	27

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en probleemstelling

Recreatiegebied Hilgelo vervult reeds enkele decennia een regionale functie als recreatief centrum. Het recreatiegebied omvat een recreatieplas en een cluster aan dag- en verblijfsrecreatieve bedrijven.

RGV wil, in samenwerking met het bedrijfsleven en de gemeente de voorwaarden scheppen om de recreatieve en economische betekenis van Hilgelo verder te versterken.

De reden hiervoor is een drieledige problematiek:

- **Marktontwikkelingen.** Hilgelo is op dit moment niet toekomstbestendig. Ontwikkelingen in de gastvrijheidssector nopen tot aanpassingen van het recreatief aanbod. Wil Hilgelo een rol van betekenis blijven spelen en concurrerend zijn als recreatief centrum dan zal het mee moeten bewegen met trends en ontwikkelingen in de markt.
- **Te weinig verdienend vermogen.** Voor een duurzame instandhouding van het gehele recreatiegebied incl. de stranden en groene kwaliteiten, is een toevoeging van economische dragers nodig. Er dient een extra inkomstenstroom op gang gebracht te worden om de jaarlijkse exploitatieverliezen in positieve cijfers om te buigen
- **Vanwege de “krimp” in de Achterhoek** zal met investeringen in kansrijke sectoren de economie en de leefbaarheid een impuls gegeven moeten worden. Voor de gemeente Winterswijk is ontwikkeling en groei van het toerisme het uitgangspunt voor ruimtelijk beleid. Zij wenst de toeristische infrastructuur in de gemeente te versterken om daarmee inkomen en werkgelegenheid in de gemeente te bevorderen.

Voor de attractiviteit en beleving van Hilgelo geldt dat het totaal meer is dan de som der delen. Nieuwe ontwikkelingen zullen daarom in *samenhang* en op basis van *duurzaamheid* gestalte gegeven moeten worden.

De Gebiedsvisie Hilgelo geeft voor ondernemers, gemeente en RGV een perspectief op kansen. Vanuit het geschetste streefbeeld kunnen op inrichtingsniveau plannen voor ondernemingen worden uitgewerkt en zullen aanpassingen in het planologisch regime plaats kunnen vinden.

1.2 Doel

Doelstelling is een ambitieuze, uitvoerbare en gedragen Gebiedsvisie die inzicht verschaft in een samenhangende ontwikkeling van het recreatiegebied.

De beoogde ontwikkelingen dienen de kwaliteit en de keuze- en combinatiemogelijkheden voor dag- en verblijfsrecreatie op 't Hilgelo te vergroten

Doel is om gewenste en kansrijke ontwikkelingen te benoemen en (indicatief) een plaats te bieden. De planhorizon ligt op 2019.

1.3 Werkwijze en opzet Gebiedsvisie

De inhoud van deze visie is tot stand gekomen in samenspraak met ondernemers en de gemeente.

Na deze inleiding volgt in hoofdstuk 2 de inventarisatie van de huidige situatie.

Hier wordt de huidige situatie beschreven en geanalyseerd op mogelijkheden en beperkingen.

In de hoofdstukken 3 t/m 6 vindt een analyse plaats van overheidsbeleid, de marktontwikkelingen en wordt een sterkte-zwakte analyse gegeven.

De hoofdstukken 7 en 8 vormen tezamen de visie. Deze is in beeld gebracht op de plankaart.

2 Inventarisatie

2.1 Ligging en ontsluiting

Recreatiegebied Hilgelo is gelegen in de gemeente Winterswijk, 2 kilometer ten noorden van het centrum van Winterswijk.

Binnen een straal van 15 km wonen ca 150.000 mensen¹. Bocholt ligt op 20 km met 73.000 inwoners. De tabel hieronder geeft een indicatie van de ligging ten opzichte van een aantal wooncentra.

plaats	kilometer
Winterswijk	2
Vreden	8
Groenlo, Lichtenvoorde	10
Aalten	12
Bocholt	20
Enschede	40
Arnhem	60
Oberhausen	65
Utrecht	120
Amsterdam	150

Het meer dat na zandwinning ontstond, is populair in de regio Winterswijk en de Duitse grensstreek.

2.2 Huidige situatie Hilgelo

Hilgelo heeft een oppervlakte van 72 ha. Aan de noord- en de zuidzijde van de 32 ha grote waterplas zijn een aantal recreatiebedrijven gevestigd..

Het jaarbezoek aan het recreatiegebied bedraagt gemiddeld tussen de 100 à 150.000 mensen (excl. het bezoek aan de recreatiebedrijven). In hele warme zomers zijn er in het verleden uitschieters geweest naar 200.000 bezoekers of meer echter dit wordt nu niet meer verwacht.

Op een zomerse topdag bedraagt het bezoek maximaal 10.000 bezoekers echter ook het topdag-bezoekersaantal vertoont een dalende tendens.

Van de bezoekers komt 35 tot 45% uit Duitsland.

De intensieve recreatiestranden zijn aan de noordoostzijde van de plas gesitueerd. Met een ontsluiting via de Medoseweg zijn hier enkele op elkaar aansluitende parkeerplaatsen voor ca 1.200 auto's.

De westelijke en noordwestelijke delen van het recreatiegebied hebben geen dagrecreatieve voorzieningen.

¹ Gemeente Winterswijk 29.000; gemeente Aalten 27.000; gemeente Oost-Gelre (o.m. Lichtenvoorde Groenlo) 30.000; Eibergen 12.000; Vreden 23.000; Stadthohn 20.000; Eibergen 12.000

Behalve ‘mooi-weer-strandbezoek’ trekt ‘t Hilgelo verschillende, dikwijls georganiseerde activiteiten: kanosport, survival, duiksport, sportdagen. Enkele terreinen zijn geschikt voor bijzondere activiteiten en evenementen.

Verder wordt er veel rond de plas gewandeld door dagbezoekers, inwoners van Winterswijk en gasten van de campings en vakantiewoningen rondom.

Figuur 1: Strandbezoekers op Stroombroek

Feit is dat het (massa)bezoek zich nog altijd voor het overgrote deel concentreert op enkele warme zomerse dagen. Het relatief mono-functionele gebruik van de huidige recreatieve voorzieningen kent een zeer grote weersafhankelijkheid.

Probleem is dat relatief veel bezoekers parkeren langs de omliggende openbare wegen en hierdoor parkeeroverlast veroorzaken.

Recreatiebedrijven op en rond Hilgelo

Op en direct grenzend aan ‘t Hilgelo zijn de volgende bedrijven gevestigd:

- Recreatiepark Sevink Molen:
 - camping: 70 vaste en 50 toeristische plaatsen; groepsaccommodatie 14-18 personen
 - 18 vakantiewoningen
 - avonturenpark Sevink Molen
 - horeca (restaurant en strandpaviljoen)
- Camping ‘t Hilgelomeer, 20 vaste en 70 toeristische plaatsen
- Camping & Klompenmakerij Ten Hagen 41 vaste en 41 toeristische plaatsen en klompenmakerij
- Manege Aarnink
- Vakantiepark In Den Mollenhof (12 vakantiewoningen, uit te breiden met 20)
- Aansluitend aan In den Mollenhof is een (leegstaand) manegegebouw.

De zuidzijde van de waterplas wordt gekenmerkt door een landgoederen-landschap met o.m. landgoed Bonnink, manege Aarnink en vakantiepark Nieuw Beusink.

Aan de overzijde van de Meddoseweg ligt het bedrijventerrein Dennenoord. Dit 4,6 hectare grote terrein bestaat uit autosloop, handel in oud ijzer en pallets. De locatie van dit gehele terrein is vanuit ruimtelijk en toeristische perspectief bijzonder ongunstig. Een belangrijk

deel van de overlast gevende bedrijvigheid wordt met medewerking van gemeente en provincie verplaatst naar andere bedrijventerreinen.

In de zuidwestzijde van het recreatiegebied is nog voorzien in enige zandwinning.

Recreatiebedrijven in de omgeving

- 5 hotels in de kern Winterswijk en 3 hotels in Vreden / Oeding
- 2 grootschalige kampeerterreinen (De Twee Bruggen en Marvelt)
- ca 10 middengrote tot kleinschalige kampeerbedrijven
- diverse terreinen met recreatiewoningen waarvan een deel permanent bewoond
- ca 20 bed & breakfast
- ca. 25 kleinschalige minicampings
- ca. 15 groepsaccommodaties.

Om permanent wonen tegen te gaan geldt een strikt handhavingsbeleid vanaf 2003.

Voorts zijn de volgende dagrecreatieve bedrijven c.q. attracties actief:

- De druk bezochte warenmarkt in centrum Winterswijk²
- Villa Mondriaan; exposities
- Steengroevetheater in buurtschap Ratum, een tijdelijk theater tijdens de zomervakantie in de kalksteengroeve. Onderin de 30 meter diepe groeve verrijst dan een festivalterrein met een podium, tribunes, horecagelegenheden en tenten. De hoge rotswanden bieden een uniek decor en creëren een magische sfeer bij maanlicht.
- Diverse sportieve evenementen runs, marathon, paardensportevenementen, fietsvierdaagse,
- Farm & countryfair (Aalten), Zwarte Cross Festival Lichtenvoorde, "Slag om Grolle" Groenlo, Oldtimerbeurs Meddo
- Klimbossurvival Winterswijk
- Strandbad Winterswijk (monument; restaurant, strandbad)
- Golfbaan 18 holes Golf & Countryclub Winterswijk
- Recreatiegebied Bocholter Aasee (Bocholt, op 20 km)

Ligging in de regio

Over de ligging in de regio van 't Hilgelo kan het volgende worden opgemerkt:

- Het landschap rond Winterswijk heeft de status van Nationaal Landschap Winterswijk. Het landschap bestaat uit een rijke afwisseling van akkers en weiden, houtwallen en bossen, beekjes, schilderachtige Saksische boerderijtjes en statige scholtenboerderijen. Het biedt een bijzondere combinatie van rust, ruimte en natuurschoon. Het is vooral het Nationaal Landschap Winterswijk waar Winterswijk zich toeristisch mee onderscheidt.
- De regio Winterswijk wordt aan drie zijden begrensd door Duitsland. Winterswijk ligt op 20 km afstand van zowel de A18 aan de westzijde als de A31 in Duitsland met verbindingen met Munsterland, Ruhrgebied.

² In 2013 verkozen tot "Beste (middelgrote) Warenmarkt van Nederland"

2.3 Economische betekenis toeristische sector Winterswijk

In Gelderland als geheel zijn er 57.600 arbeidsplaatsen in de vrijetijdseconomie (2013). Dit is 5,9% van de totale werkgelegenheid

In Winterswijk zijn er 1.160 arbeidsplaatsen in het toerisme (2013). Dit is 8,6% van de totale werkgelegenheid. De werkgelegenheid in het toerisme in Winterswijk ligt dus ruim boven het Gelders gemiddelde.³

³ zakboek 2013, provincie Gelderland

3 Beleid overheden

3.1 Visie Buitengebied gemeente Winterswijk (2005)

De Visie Buitengebied is in 2005 tot stand gekomen door een interactief en open planproces. De gemeente houdt voortdurend de vinger aan de pols bij ontwikkelingen in het buitengebied. Waar nodig stelt het gemeentebestuur de uitgangspunten van de Visie bij. Ook kunnen nieuwe ontwikkelingen worden toegevoegd. Het uitgangspunt van de Visie Buitengebied is het verbeteren van de leefbaarheid in het buitengebied.

In de Nota is ruim aandacht besteed aan de sector 'recreatie en toerisme'. Deze sector zal zich volgens de nota verder ontwikkelen als economische drager voor het buitengebied. Hiervoor biedt de gemeente ruimte in haar ruimtelijk beleid.

Het belang van de agrarische sector in de economie en werkgelegenheid neemt af, terwijl de belangstelling voor recreatie en toerisme toeneemt. Op de groeiende betekenis van toerisme en recreatie als (economische) drager voor het buitengebied kan de gemeente inspelen door het toelaten van nieuwe (recreatieve) functies in het landschap. Het buitengebied wordt mede ingericht en gepromoot als een toeristisch-recreatief product. De gemeente kan cultuurtoerisme stimuleren en tegelijk een economische impuls geven in de streek door het cultuurhistorisch landschap in de markt te zetten en te promoten als toeristisch product.

Voor het succesvol vermarkten van het cultuurlandschap zijn de volgende aspecten van belang:

1. De toegankelijkheid van het landelijk gebied;
2. De mogelijkheden voor recreatief medegebruik;
3. De cultuurhistorische belevingswaarden;
4. De mogelijkheden voor recreatie en toerisme op (voormalige) landbouwbedrijven en landgoederen;
5. De kwaliteit en diversiteit van verblijfsrecreatie.

Het doel is te komen tot een kwalitatief hoogwaardig aanbod, passend in het landschap. De kwaliteit en de bijzonderheid van het cultuurlandschap is daarbij de onderscheidende factor voor Winterswijk. Een goed toeristisch en recreatief aanbod is gebaat bij een hoge kwaliteit van zowel de openbare ruimte (binnen en buiten de bebouwde kom), als de kwaliteit van private eigendommen.

Samen met ondernemers en organisaties wordt gezocht naar een thema of meerdere thema's voor Winterswijk als grensgemeente, fiets- en wandelgebied of Nationaal Landschap of combinaties daarvan.

Ook de winkelkern van Winterswijk is onderdeel van het toeristisch-recreatieve aanbod van Winterswijk.

De cultuurhistorische belevingswaarde van Winterswijk moet worden vergroot, onder andere door het toestaan van kleinschalige verblijfs- en dagtoeristische- en -recreatieve activiteiten op bijzondere locaties. Voor het buitengebied wordt ingezet op bijzondere initiatieven die passen in het landschap.

't Hilgelo biedt kansen voor het ontwikkelen van een intensieve bovenregionale trekpleister voor dagrecreatie en verblijfsrecreatie. 't Hilgelo ontwikkelen als een bovenregionale trekpleister heeft een positief effect op de economie in Winterswijk.

3.2 Landschapsonwikkelingsplan Winterswijk, Groots in een kleinschalig landschap

Het LOP (2009) is een uitwerking van het Landschapsdeel van de Visie Buitengebied. Hoofddoelstelling is het bewaren en bevorderen van de unieke landschappelijke kwaliteiten. Het plan beschrijft de gewenste ontwikkelingen.

3.3 Structuurvisie 't Hilgelo (2009) gemeente Winterswijk

Directe aanleiding voor de structuurvisie zijn de "Planvisie Landgoed 't Hilgelo" van de Roelofs Groep & Van Wijnen Recreatiebouw B.V. (2008) en de Visie Preadium Winterswijk als uitwerking hiervan. Dit plan behelste 125 luxe recreatie-landhuizen in combinatie met hoteldiensten ('landleven-hotel', wellness). Recreatie-landhuizen gaan uit van een ligging in waardevol gebied.

De structuurvisie betreft een zone van ca 60 ha in en grenzend aan de noord-oost zijde van het recreatiegebied. De Structuurvisie biedt de ruimtelijke onderbouwing en de kaders waarbinnen de ontwikkeling kan plaatsvinden.

Figuur 2: Plankaart structuurvisie 't Hilgelo

3.4 Nota Verblijfsrecreatie in Winterswijk (2008)

Deze nota geeft de kaders en kansen voor de verder ontwikkeling van de verblijfsrecreatie. Aanleiding is de behoefte van ondernemers om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen in de markt en de afschaffing van de Wet op de Openluchtrecreatie per 1 januari 2008.

De doelstelling voor de verblijfsrecreatie in Winterswijk is als volgt verwoord:

Versterking van de positie van Winterswijk als aantrekkelijke verblijfsplaats in de Achterhoek door kwaliteitsverbetering, product vernieuwing en differentiatie in het verblijfsrecreatief aanbod. Hierdoor neemt de verblijfsduur en het aantal bezoeken aan de gemeente toe en wordt het toeristisch seizoen verlengd. Dit heeft een positief effect op de toeristische bestedingen en daarmee op de werkgelegenheid. Bovendien wordt de functie van de verblijfsrecreatie als economische drager van het Nationaal Landschap Winterswijk versterkt.

In de uitgangspunten staat onder meer: “ geen nieuwe vestiging van grootschalige verblijfsrecreatieve voorzieningen behalve bij ‘t Hilgelo”. Het beleid is gericht op niet meer van hetzelfde maar op vernieuwing, kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de variëteit.

Per vorm van verblijfsrecreatie is vervolgens het beleid aangegeven.

3.5 Evenementennota Gemeente Winterswijk 2011

In het evenementenbeleid is een tweedeling gemaakt in soorten evenementen: vergunningplichtige evenementen en vergunningvrije evenementen. In de nota is aangegeven in welke gevallen wel en welke gevallen geen vergunning nodig is.

Voorts is aandacht besteed aan procedures en diverse regels en aandachtspunten, zoals toezicht en veiligheid, verkeersveiligheid, belang van draaiboeken e.d.

3.6 Agenda 2020 Regio Achterhoek

Vanuit de Regio Achterhoek hebben ondernemers, overheden en maatschappelijke organisaties gezamenlijk het convenant “Agenda 2020” ondertekend.

De verwachte krimp in de Achterhoek maakt de Agenda 2020 extra urgent, reden waarom een extra impuls aan Agenda wordt gegeven. Doel is een duurzaam vitale regio met een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving.

De agenda is vertaald in een viertal thema’s waarop de Achterhoek wil focussen:

- Innovatieve en duurzame economie.
Het realiseren van nieuwe economische bedrijvigheid door in te zetten op innovatie en duurzame energieopwekking. Met name in de maakindustrie, de bouw en de zorg.
- Vitale leefomgeving
Wonen in de Achterhoek is toekomstbestendig. We zorgen ervoor dat de inwoners in de steden, dorpen en op het platteland op redelijke afstand beschikken over de noodzakelijke, bij hun schaal passende voorzieningen voor onderwijs, sport en cultuur.
- Slim en snel verbinden
Verbeteren van de bereikbaarheid door het realiseren van ontbrekende schakels in het hoofdwegennet, verhogen van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer per trein en bus. De digitale bereikbaarheid wordt verbeterd door de aanleg van een regiodekkende digitale ontsluiting.
- Kansrijk platteland.
(Economische) ontwikkelingen en de gevolgen van klimaatverandering benutten voor een duurzame transitie naar een nieuw en kansrijk platteland. Behoud van de huidige waarde(n) en garanderen van een veilig, aantrekkelijk en rendabel gebied om in te wonen, werken en recreëren staan daarbij centraal.

In 2014 is, na een interactief proces met diverse actoren in de Achterhoek, de Uitvoeringsagenda toegespitst op 3 thema's:

- **Werken**
 - Structurele versterking van de regionale economie
 - Versterking aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt
 - Economische profilering (regiobranding)
 - Kansen in Duitsland (o.m. nieuw operationeel actieprogramma in samenwerking met Nedersaksen en Nordrhein Westfalen)
- **Wonen**
 - Een kwantitatief en kwalitatief evenwichtige vastgoedvoorraad
 - Kwalitatief hoogwaardige en bereikbare voorzieningen
- **Bereikbaarheid**
 - Betrouwbare verbindingen van en naar de Achterhoek
 - Bovenlocale infrastructuur in de Achterhoek (o.a. lobby voor 2^e fase N18)
 - Fijnmazige bereikbaarheid binnen de Achterhoek
 - Digitale bereikbaarheid

N.B. De vrijetijdseconomie heeft directe en indirecte relaties met deze thema's en kan aan alle vier thema's bijdragen.

3.7 Omgevingsvisie provincie Gelderland

Met de Gelderse Omgevingsvisie (juli 2014 door Provinciale Staten vastgesteld) benoemt de provincie haar visie en de opgaven waaraan zij samen met partners wil werken. De Omgevingsvisie is een plan dat richting geeft en ruimte biedt; geen plan met exacte antwoorden.

Majeure Opgaven

Bij het maken van de Omgevingsvisie zijn vier majeure opgaven naar voren gekomen. Relevant voor 't Hilgelo, op de rand van knooppunt Arnhem-Nijmegen en Achterhoek is:

- Krimp Achterhoek. Opgave is om aan te passen aan de demografische ontwikkelingen en te voldoen aan de regionale behoefte aan werk, wonen/woonomgeving en bereikbaarheid.

Vrijetijdseconomie

De provincie ziet de volgende belangrijke opgaven voor een gezonde vrijetijdseconomie:

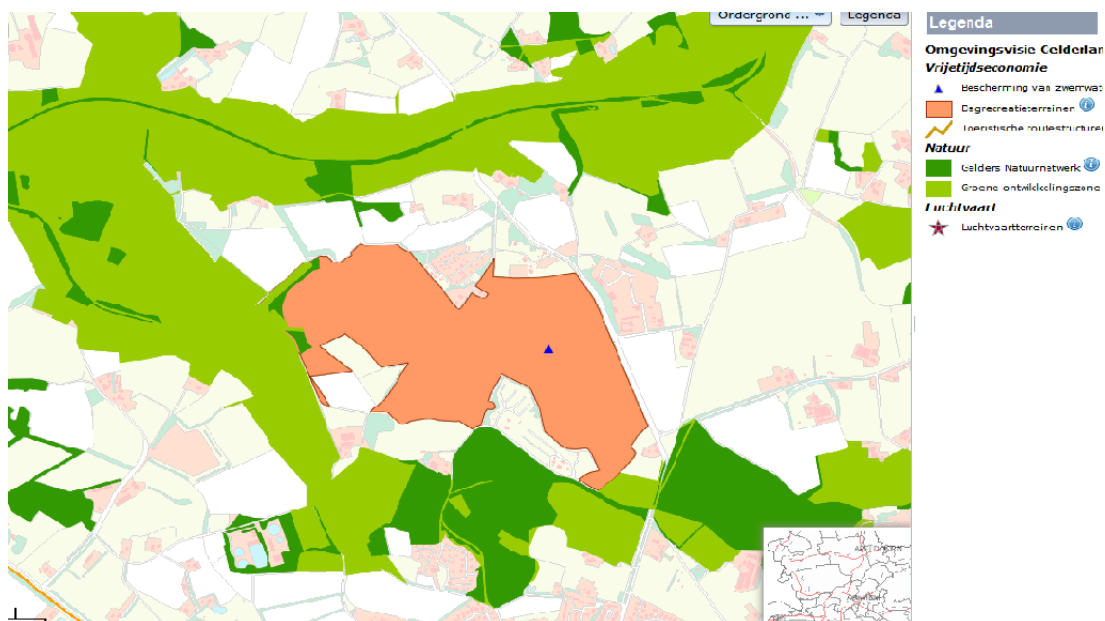
1. voorzien in een kwalitatieve en kwantitatieve behoefte voor vrijetijdsbesteding in Gelderland en een verhoging van de kwaliteit van het toeristisch product,
2. vergroten van de bijdrage van vrijetijdseconomie aan de werkgelegenheid en het inkomen van de mensen in Gelderland,
3. de vrijetijdseconomie ondersteunen bij het aanpassen aan de eisen van deze tijd (duurzaam, maatschappelijk verantwoord ondernemen, ruimtelijke kwaliteit),
4. ondersteunen van de vrijetijdseconomie als nieuwe economische drager op het platteland,
5. cultuurhistorie vermarkten voor vrijetijdseconomie;

6. meer Gelderse burgers laten sporten en bewegen ter bevordering van de gezondheid en sociale cohesie en ter vermindering van overgewicht.

Groene Ontwikkelingszone (GO) en Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Aan de westzijde grenst 't Hilgelo direct aan de Groene Ontwikkelingszone. Aan de zuid- en noordzijde (langs de Beurzenbeek) liggen GO-zones op enige afstand van het recreatiegebied.

Landgoed Bonnink aan de zuidzijde maakt deel uit van het Gelders Natuurnetwerk (GNN).

Figuur 3: ligging 't Hilgelo Omgevingsvisie Gelderland

Streven is om met Groene Ontwikkelingszones (GO's) te komen tot een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. De GO heeft een dubbele doelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden.

De volgende doelstellingen zijn geformuleerd:

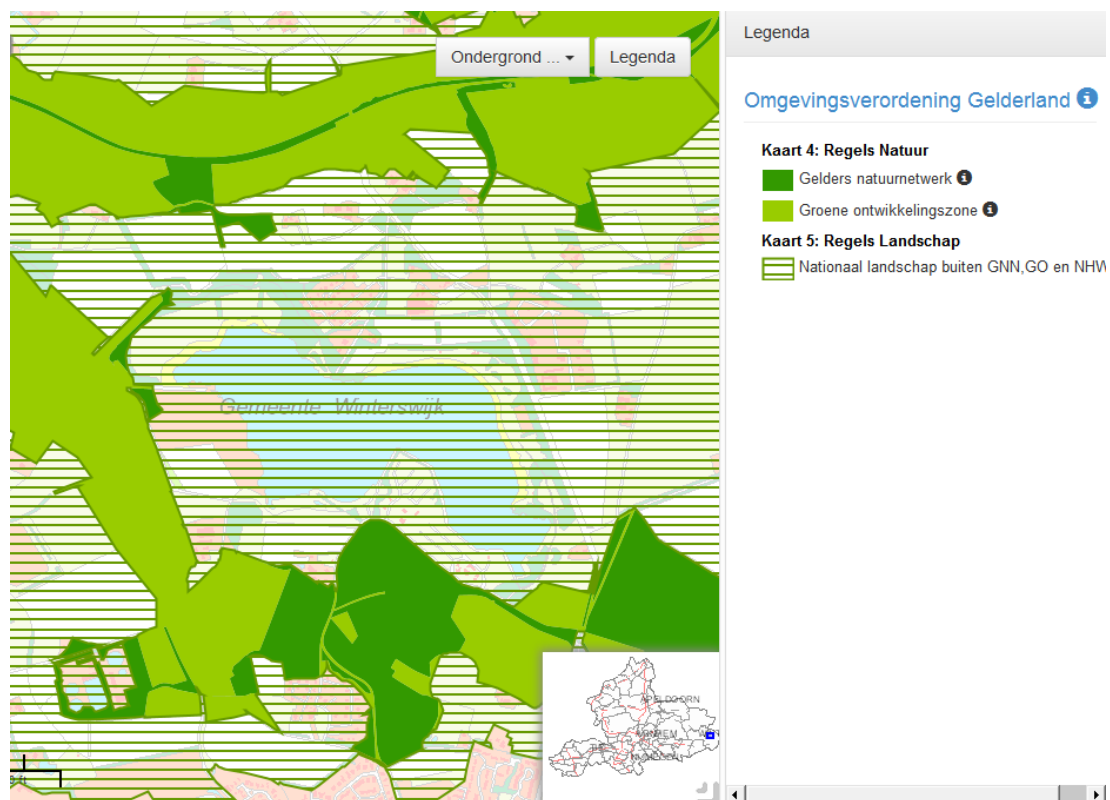
- *de samenhang tussen de natuurgebieden bevorderen en daarmee het Gelders Natuurnetwerk versterken en overgangen tussen natuurbestemmingen en andere functies zonen;*
- *ruimte bieden voor de ontwikkeling van functies die hier aanwezig zijn en passen. Vooral de niet-stedelijke functies landbouw, het landgoedbedrijf en dagrecreatie;*
- *kansen bieden voor creatieve functiecombinaties ter versterking van het natuurlijke systeem door een versterking van de kernkwaliteiten van natuur en landschap in combinatie met stedelijke functies waaronder verblijfsrecreatie;*
- *beschermen van bos;*
- *specifieke weidevogel- en ganzenfoerageergebieden beschermen.*

Verdieping

Onder dit hoofdstuk geeft de provincie aan dat in de recreatiesector er aan de ene kant grote behoefte is aan kwaliteitsverbeteringen en innovatie en de daaruit vaak voortvloeiende behoefte aan meer fysieke ruimte. Aan de andere kant is er sprake van overaanbod. Daaruit vloeit de opgave voor om aan de ene kant ruimte te bieden voor de noodzakelijke kwaliteitsverbetering van de sector, maar aan de andere kant het probleem van de overcapaciteit aan te pakken. Het overaanbod betreft hier vooral de verouderde –in een aantal gevallen – uitgeponde (stacaravan)bedrijven in Gelderland.

Dagrecreatiegebieden

Over recreatiegebieden als 't Hilgelo zegt de Omgevingsvisie: “De voormalige recreatieschappen zijn daarmee veranderd van gemeentelijke samenwerkingsverbanden in maatschappelijk betrokken recreatieondernemingen. Zij moeten in staat zijn adequaat in te spelen op veranderingen in de vrijetijdsmarkt. In dat verband kunnen de recreatiegebieden gezien worden als recreatieve ontwikkelingszones, die sterke behoefte hebben aan flexibele (ruimtelijke) kaders voor de mogelijke ontwikkelingen in deze gebieden”.

Figuur 4: Kaart Omgevingsverordening Gelderland

4 Marktontwikkelingen en trends

Wil het recreatiegebied als recreatief cluster de toekomst aan kunnen dan zal, vergelijkbaar met elk ander product, de ontwikkelingen in de markt waarbinnen zij opereert nauwlettend moeten worden gevolgd.

Ontwikkelingen in de markt zijn 'externe' factoren waar bedrijven zelf nauwelijks of geen invloed op kunnen uitoefenen maar waar bedrijven wel (pro)actief op moeten inspelen.

Elk product kent een levenscyclus en dit proces van groei en neergang geldt bij uitstek voor producten in de recreatiesector. Recreatie is immers (vaak vluchtige) beleving. Tijdig keuzes maken, alert zijn op trends en inspelen op nieuwe ontwikkelingen is essentieel om een neergang in bezoekers en marktaandeel voor te zijn.

4.1 Ontwikkeling bevolking Gelderland en Achterhoek

De verwachte ontwikkeling van de bevolking heeft gevolgen voor alle maatschappelijke en economische beleidsterreinen Bijvoorbeeld voor de woningbouw en de arbeidsmarkt. Ook verkeer en vervoer, onderwijs, zorg en welzijn hebben er direct of indirect mee te maken.

- In de loop van 2011 bereikte de Gelderse bevolking de omvang van 2.000.000 inwoners. Op 1 januari 2009 waren er nog 1.991.000 Gelderlanders.
- In 2030 telt Gelderland ongeveer 2.054.000 inwoners. Daarna zal de Gelderse bevolking naar verwachting langzaam gaan krimpen.
- Regio de Achterhoek krimpt nu al. De regio Stedendriehoek zal binnen 5 jaar volgen en daarna komen (bijna alle) andere regio's.
- Gelderland vergrijsd. Rond 2019 is een op de vijf Gelderlanders 65 jaar of ouder. De Stedendriehoek en de Achterhoek bereiken de 20 procent al in 2014. Het aantal werkende mensen zal kleiner worden.
- Als gevolg van de vergrijzing, zullen er na 2027 meer mensen overlijden dan er geboren worden. De bevolkingsafname die daarvan het gevolg is, zal niet worden gecompenseerd door binnen- en buitenlandse migratie.
- De meeste verhuizingen vinden plaats binnen de provinciegrenzen. Het aantal mensen dat zich in Gelderland vestigt is ongeveer gelijk aan het aantal mensen dat vertrekt. Dit is al jaren nagenoeg stabiel.
- Het aantal huishoudens groeit tot 2035 omdat het aantal eenpersoonshuishoudens groeit. Na 2035 zal het aantal huishoudens gaan dalen.

4.2 Trends en ontwikkelingen in de markt

In diverse onderzoeken (CBS, CPB, Gastvrij Nederland, Trendrapporten NRIT) is uitgebreide informatie te vinden over trends in de vrijetijdsbranche. Ook banken publiceren met regelmaat overzichten van belangrijkste ontwikkelingen in de markt.

Trends volgen elkaar in snel temp op en voor het bedrijfsleven is het essentieel om tijdig stappen te zetten. De economische crisis echter maakt de voorspelbaarheid tegelijk lastig. Feit is dat, eenmaal op achterstand, het heel moeilijk is om de gast weer terug te winnen.

Ook voor de overheid is het belangrijk om pro-actief te zijn met belangrijke trends zodat met beleid en regelgeving tijdig de bakens kunnen worden verzet.

Hieronder volgt een aantal in het oog springende trends.

Aan de aanbodkant / op bedrijfsniveau

Er is een enorm scherpe concurrentie in de vrijetijdseconomie. Er is veel gratis aanbod (publieks-evenementen, funshoppen, IKEA, tuincentra) en scherp geprijsde alternatieven zoals goedkope vluchten, all-in inclusives etc

Het verdienvermogen in de leisuresector is uiterst kwetsbaar; de rendementen zijn minimaal. Er zijn zeer veel kleine bedrijven waar weinig of geen reserves worden opgebouwd. Marges zijn flinterdun.

Verblijfssector

De verblijfsrecreatiesector in Nederland maakt zeer moeilijke tijden door.

De kampeersector lijkt aan het eind van zijn productlevenscyclus en zal zichzelf opnieuw moet uitvinden met nieuwe belevingsconcepten. Er is sprake van een structurele afname in de vraag naar het traditionele kamperen.

Omzet en marges staan onder grote druk, de concurrentie is moordend en er is een overaanbod aan eenheden (van bungalows tot kampeerplaatsen en verhuureenheden).⁴

Gevolg is een gebrek aan investeringen, veroudering, kwaliteitsachteruitgang en vaak, aan het eind van de levenscyclus, uitponding.

Om te overleven is een meer gestructureerde samenwerking, schaalvergroting in de organisatie en ketenvorming nodig.

Professionele ketenvorming geeft kostenefficiëntie en commerciële effectiviteit. Ketenvorming is in veel gevallen de enige remedie om uitponding of een harde sanering, shake-out te voorkomen.

Een scenario op individueel bedrijfsniveau is dat toeristische kampeerbedrijven blijven op het niveau van 'neveninkomen' of overleven op een zeer laag kosten/inkomstenniveau, hetgeen voor de regio als geheel achteruitgang inluidt. Het geeft een rem op groei en ontwikkeling van het toerisme.

Hotelsector

Het hotelwezen beleefde in 2013 een relatief goed jaar met een gemiddelde omzetgroei van 2,8% evenwel vooral veroorzaakt door nieuwe hotels in de randstad. Zelfstandige hotels hebben het vaak zwaar in een steeds concurrerender speelveld. De gemiddelde omzetgroei is nog niet te vergelijken met de groeicijfers van voor de crisis (toen boven de 6%).

Hoteliers moeten voortdurend schakelen met hun marketingstrategie als respons op de veranderingen in hun branche. Al jaren is er verlies van regie over de eigen boekingen en daarmee verlies van onderscheidend vermogen. Reserveringssites als Booking.com, Expedia, Trivago nemen al 35% van de hotelboekingen voor hun rekening en nemen daarbij 10 – 20% van de omzet.

⁴ In de afgelopen 10 jaar is er een stijging in de vraag naar bungalows van ruim 10% echter het aanbod steeg met ruim 15%. De kampeersector laat een dramatisch beeld zien: in de afgelopen 10 jaar een daling van de vraag met 10% en een stijging van het aanbod met 24% (Pietersma 2012)

Klanten reserveren steeds korter van tevoren. De 'lead-time' daalt, waardoor het voor hotels lastiger is om hun bedrijfsvoering te plannen.

Er is een snelle toename van door particulieren aangeboden overnachtingsaccommodatie (zoals Vrienden op de Fiets, AirB&B, Wimdu, HouseTrip). Formeel aanbod krijgt sterke concurrentie van informeel aanbod.

Als reactie hierop proberen hotels zich te specialiseren op lage prijs of luxe en beleving. Andere opties zijn bijvoorbeeld aansluiting bij een keten en het aanbieden van loyalty-programma's om de klantenbinding te versterken.

Leisurebedrijven algemeen

Er is bij leisure-bedrijven een sterke groei van korting-acties (via bijv vakantieverkeuringen.nl) en ook 'gratis'. Korting wordt dan gebruikt als marketing tool om in een korte afgebakende periode een additionele omzet te genereren, zonder dat het ten koste gaat van rendement over het gehele jaar.

Er is een toename van het aantal 'all-in' formules (in binnen- en buitenland): als een totaal belevenis of men speelt in op een nieuwe norm van betaalbaarheid (Drouwenerzand Attractiepark, Duinoord met onbepaald eten en drinken).

Er is niet één all-in formule maar er zijn meerdere toepassingen en variaties. Zal "gratis" als nieuw triggerpoint "all-in" verdringen en wordt omzet vervolgens op nieuwe manieren verkregen?

Algemeen probleem in de leisuresector is de gesubsidieerde concurrentie vanuit nevenbedrijven in de agrarische en natuurbeheer-sector en in de cultuursector (musea, dierentuinen, gratis publieksevenementen e.d.).

Er is de noodzaak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en om dit zichtbaar te maken voor de klant.

Door beoordelingssites (Zoover) en social media (twitter, facebook, instagram, tumblr, youtube) heeft de klant voor een belangrijk deel het succes van het bedrijf in controle.

Voor veel bedrijven zijn het anno 2014 onzekere tijden. Bedrijven die het goed doen hanteren dikwijls de volgende succesfactoren:

- Brancheverbreiding
- Beleving bieden, thematisering
- Verhogen productiviteit activa
- Doelgroepsegmentatie

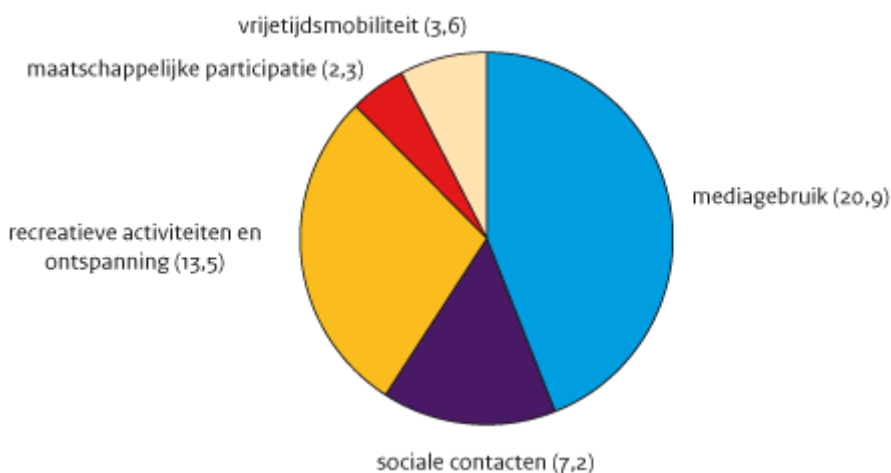
Voorts:

- Internet speelt een bepalende rol in promotie en online boekingen. Bijna iedereen boekt tegenwoordig pas na het lezen van reviews
- Social media worden meer en meer ingezet voor commerciële promotionele acties. Vaste tarieven en prijslijsten zullen langzamerhand verdwijnen en overgaan in flexibele beprijzing. Bezoekersgegevens (database) worden heel belangrijk voor klantcontact, follow-ups, sales.
- Grote verhuurorganisatie en online boekingsites
- Schaalvergroting in vakantieparken en verhuurorganisaties
- Een toenemende kapitaalintensiteit versus terugtrekkende banken; financiering is problematisch

In de markt van de vrije tijd

Door demografische en economische ontwikkelingen (ontgroening, vergrijzing, veranderingen in de zorg) zullen mensen naar verwachting de komende decennia minder vrijetijd en minder inkomen hebben.

De meeste vrije tijd wordt besteed aan mediagebruik (televisie, computer, internet e.d.)⁵ Het mediagebruik is tussen 2006 en 2011 toegenomen en de tijd voor sociale contacten is afgenomen.

Puntsgewijs volgen hieronder enkele belangrijke consumenten-trends:

- Traditionele groepen (gezin, families) verschuiven naar meer of minder tijdelijke 'communities': mensen die een bepaalde interesse, sport, hobby of subcultuur met elkaar delen
- Multi-generatievakanties nemen toe;
- Accent op beleving, thematisering en luxere of bijzondere concepten
- De toeristische kampeerders zoeken zowel meer luxe en comfort als binding met de natuur (natuurkamperen).
- Gebruik van internet en social media (facebook, twitter, instagram, whatsapp) spelen bepalende rol in het delen van ervaringen. uitwisselen van consumentenervaringen (reviews). Consumentervaringen zijn publiekelijk en bepalen het succes
- Vrijetijdsgedrag verandert steeds sneller; consumenten beslissen 'last-minute'
- Een verschuiving van bezit van vrijetijdsgoederen (huisje, boot, caravan etc) naar wisselend gebruik; focus op ervaring, genot en beleving versus bezit van duurzame vrijetijdsgoederen

Succesformules

Deze marktsituatie maakt dat versterking van de vrijetijdssector vraagt om:

- goede locaties (omgevingskwaliteit) en schaal (clustering van activiteiten)
- professionaliteit en lange termijn visie
- kapitaal.

⁵ SCP en CBS (TBO'11)

5 Interne sterkte – zwakte analyse ‘t Hilgelo

Bij een sterkte-zwakte analyse gaat het om interne eigenschappen van het recreatief-toeristisch product. Het betreft eigenschappen die de ondernemer en stakeholders zelf kunnen beïnvloeden.

‘t Hilgelo als recreatief-toeristisch complex is een gebied dat afzonderlijke bedrijven herbergt maar is tegelijk een samengesteld product, een gebied met een combinatie van bedrijven en activiteiten die elkaar kunnen versterken en verzwakken.

De ketting van het recreatief complex is zo sterk is als de zwakste schakel. Niet goed functionerende bedrijven hebben een negatieve impact op het succes van de burens. En omgekeerd: krachtige trekkers zetten het gehele gebied sterker op de kaart.

Als we kijken naar het recreatief cluster ‘t Hilgelo dan onderscheiden we de volgende sterktes en zwaktes.

Sterkte	Zwakte
<ol style="list-style-type: none"> 1. Er is een goed basisniveau aan voorzieningen met stranden, parkeerplaatsen, paviljoen en een uitstekende zwemwaterkwaliteit 2. De intensieve strand voorzieningen, geclusterd aan de oostzijde, zijn goed ontsloten 3. Er is ruimte voor uitbreidingen en nieuwvestiging van activiteiten op zowel het land als het water 4. Clustering van vrijetijds-aanbieders op een aantrekkelijk locatie als ‘t Hilgelo geeft kansen. Potentie voor synergie en marktmacht 5. Beschikbaarheid van ruimte en kansen voor evenementen 6. Potenties voor de Duitse markt 7. Omgevingskwaliteiten Nationaal Landschap Winterswijk geeft kansen voor het hogere segment 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het recreatiegebied is vrij mono-functioneel op strandbezoek en wandelen gericht waardoor het sterk seizoensafhankelijk is 2. Onoverzichtelijke hoofdontsluiting aan de Meddoseweg 3. Ongewenst parkeren door strandbezoekers bij Sevink Molle en in de omgeving 4. Nauwelijks synergie tussen bedrijven rondom ‘t Hilgelo onderling 5. Beperkte naamsbekendheid ‘t Hilgelo in bovenregionaal verband; 6. Geen samenhangende, herkenbare identiteit 7. De ligging in het Nationaal Landschap geeft kansen maar tegelijk beperkingen in aard en schaal vernieuwingen op ‘t Hilgelo 8. Ontbreken van autosnelwegen

6 Conclusie analyse

Recreatiegebied 't Hilgelo heeft beleidsmatig en ruimtelijk mogelijkheden om door te groeien en uit te breiden naar een meer veelzijdig recreatiepark met een groter aanbod aan activiteiten het gehele jaar door.

Het huidige toerisme in de regio Winterswijk is voor een belangrijk deel gericht op de Duitse markt. Winterswijk heeft als stad daarbij een belangrijke centrumfunctie (funshopping en evenementen). Ook het bezoek aan 't Hilgelo is 35 – 45% Duits. Hier ligt een belangrijk marktpotentieel.

Het Nationaal Landschap Winterswijk biedt voor de regio een sterk toeristisch merk. De ligging van 't Hilgelo in het Nationaal Landschap Winterswijk geeft beperkingen echter het is tegelijk een kans: 't Hilgelo is het enige recreatiegebied in de omgeving waarvoor het beleid gericht is op versterking van intensieve recreatie-mogelijkheden. Dit sluit intensieve ontwikkelingen elders uit.

Daarnaast biedt de omgevingskwaliteit mogelijkheden voor het hogere segment in de markt. De plannen voor het luxe verblijfssegment (Praedium) aan de noord-westzijde hebben draagvlak maar zijn vooralsnog niet haalbaar gebleken.

De clustering aan vrijetijds mogelijkheden op de aantrekkelijke locatie biedt een gunstige uitgangspositie.

Er zijn ondernemers en ondernemingen in de regio die ambities hebben voor groei en ontwikkeling, hun marktpositie willen versterken en op zoek zijn naar nieuwe vestigingslocaties.

De hoofdentree en het parkeren is niet optimaal. Er is relatief veel 'parkeerlekkage': bezoekers die niet op de parkeerplaatsen parkeren en elders parkeeroverlast veroorzaken.

7 Ambitie

Om op de toekomst te zijn voorbereid is stilstand geen optie voor Hilgelo. Er zullen recreatieve attractiviteiten en een additionele inkomstenstroom gerealiseerd moeten worden. Marktontwikkelingen en trends nopen tot modernisering en aanpassingen aan de marktvrage.

De toekomst voor 't Hilgelo staat of valt daarom met de ambitie die we als reële mogelijkheid zien en waar we naar toe willen werken.

- Recreatie en toerisme in de Achterhoek is een belangrijke motor voor inkomen en werkgelegenheid in de regio. Met het oog op de krimp die in de Achterhoek gaande is dienen kansen met beide handen aangegrepen te worden.

't Hilgelo is een bestaand centrum voor recreatie in de regio dat ruimte en mogelijkheden biedt voor toevoeging van nieuwe recreatief-economische activiteiten en evenementen, zowel op het land als op het water.

Bestaande bedrijven kunnen / moeten zich doorontwikkelen zodanig dat de marktpositie wordt versterkt.

Ambitie is om 't Hilgelo als cluster van activiteiten te versterken tot een jaarrond-recreatiecentrum.

- Leidraad blijft een zonering van intensieve functies en extensieve functies met het zogenaamde rondje rond de plas. De belevingskwaliteit van het totaalgebied wordt in belangrijke mate bepaald door een afwisseling van intensieve functies en groene belevingskwaliteiten.

Met nieuwe ontwikkelingen dient te worden voortgebouwd op de huidige hoofdzonering:

- intensief aan de noord- en oostzijde
- extensief aan de zuid-westzijde
- Het water is een belangrijke gebiedskwaliteit dat mogelijkheden biedt voor uitbreiding met hoger segment verblijfsrecreatie.
- De locatie west is een (toekomst)locatie die zich leent voor een hoogwaardige ontwikkeling passend in de kwalitatief hoogwaardige omgeving.
- Kwaliteitsdoelstellingen zijn:
 - Kwalitatief hoogwaardige en economisch duurzame invulling. Dit stelt eisen aan de kwaliteit en aard van de recreatieve bedrijven en aan de kwaliteit van ondernemerschap
 - Sterke uitstraling: bovenregionale (o.m. Duitsland) en landelijke aantrekkingskracht
- Behalve bedrijfsmatige activiteiten zijn ruimtelijke kwaliteit en sociale veiligheid belangrijke peilers voor nieuwe ontwikkelingen. Ook als er weinig publiek is moet het recreatiegebied een gevoel van veiligheid bieden.

- Samenwerking draagt bij aan synergie, het versterkt de marktpositie van 't Hilgelo als geheel:
 - Samenwerking tussen bedrijven op het recreatiegebied onderling; meer gezamenlijk werken aan ieders eigen specialiteit en aan complementariteit, zowel in aanbod als t.a.v. de zogenaamde gunfactor
 - Samenwerking tussen bedrijven op het recreatiegebied en in de omgeving
 - Snel in kunnen spelen op kansen en ontwikkelingen in de recreatiemarkt impliceert een flexibel planologisch regime

8 Visie 't Hilgelo

8.1 Kiezen voor recreatie

't Hilgelo is een recreatief centrum in een landschappelijk bijzonder waardevolle omgeving. Terwijl in het Nationaal Landschap Winterswijk vooral recreatieve ontwikkelingen met een geringe ruimtelijke impact mogelijk zijn, biedt recreatiecentrum 't Hilgelo juist ruimte voor intensievere activiteiten.

Tesamen en in balans dragen zij bij aan de recreatieve en economische kracht van de Achterhoek.

Belangrijke uitdaging is om met nieuwe recreatief-toeristische ontwikkelingen de ingezette 'krimp Achterhoek' om te buigen naar nieuwe perspectieven. 't Hilgelo kan hier een serieuze bijdrage in leveren.

Op 't Hilgelo is een basispakket aan recreatieve voorzieningen: kwalitatief goed zwemwater, stranden, ligweiden en een wandelrondje rond de plas. De toegang tot dit basispakket aan voorzieningen inclusief wandelpromenade rond de plas is en blijft laagdrempelig en – behoudens delen die uitgegeven kunnen worden aan recreatieve bedrijvigheid – openbaar.

Perspectieven liggen op het vlak van het toevoegen van recreatieve bedrijvigheid, activiteiten en evenementen, ofwel door bestaande ondernemers ofwel door nieuwe ondernemers. Hierdoor zal 't Hilgelo attractiever worden voor meer doelgroepen en het gehele jaar door.

Kiezen voor recreatie en keuzes maken betekent ook veranderingen in het gebruik, gebruik waar bezoekers soms jaren aan gewend zijn. Hier en daar zal, vanwege de beperkt beschikbare ruimte ingeschikt moeten worden.

Uitgangspunt blijft een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit van het gehele gebied voor een divers pakket aan recreatiemogelijkheden.

8.2 Ruimtelijk kader "Ontwikkelingszone 't Hilgelo"

Recreatiegebied 't Hilgelo inclusief de bedrijven dienen zich voortdurend aan de markt aan te kunnen passen. De vrijetijdsmarkt is een snel veranderende markt, het is een belevingseconomie.

Om het recreatief product aan snel veranderende marktomstandigheden aan te kunnen passen is een flexibel ruimtelijk kader nodig. Een kader dat op hoofdlijnen de functies aangeeft en dat ruimte biedt voor ontwikkeling.

Onderstaand wordt in hoofdlijnen aangegeven op welke wijze 't Hilgelo zich verder zal moeten ontwikkelen tot een recreatief cluster van betekenis. Dit vraagt, behalve investeringen, om een aanpassing van het ruimtelijk kader.

In samenspraak met provincie en gemeente dient te worden nagegaan op welke wijze de "Ontwikkelingszone recreatiegebied 't Hilgelo" (Omgevingsvisie Gelderland) planologisch vorm gegeven kan worden.

8.3 Hoofdzonering

Het ligt voor de hand om de huidige hoofdzonering als vertreksituatie te nemen en te versterken:

- **Oost / noordoost:** hoog voorzieningen niveau dagrecreatie met beach, fun, buitensport en attractie
- **Noord / noordwest:** hoogwaardig recreatief verblijf en hoogwaardige toekomstlocatie
- **Zuidoost:** recreatief verblijf
- **Zuid / zuidwest:** landschappelijk en groen decor / recreatieve route

In de volgende paragrafen worden verschillende zones verder uitgewerkt.

8.4 Ontwikkellocatie stranden

Aan de noord en oostzijde van de plas is het strand met een totaal lengte van ca.750 m gesitueerd. De stranden vormen een basisvoorziening en zijn essentieel voor de attractiviteit van het hele recreatiegebied.

Tegelijk wordt het strand slechts op een beperkt aantal dagen intensief benut. Het paviljoen is afhankelijk van 'mooi-weer-strandbezoek'.

De verwachting is dat de trend van dalende bezoekersaantallen voor strandbezoek de komende jaren nog verder zal doorzetten. Dit betekent dat aanvullende dagrecreatieve activiteiten nodig zijn om attractiviteit en belangstelling vast te houden.

Voorts is het beleid gericht op verlenging van het seizoen; op een gebruik het gehele jaar door.

Voor de achter de stranden gelegen terreinen wordt ingezet op seizoensverlenging door het toevoegen van nieuwe dagactiviteiten in combinatie met versterking van het strandpaviljoen en strand- en wateractiviteiten.

Mogelijkheden zijn er voor actieve, sportieve activiteiten. Voorbeelden zijn een klimpark, ziplijnen, paintball, tele-waterskibaan met 2-mastsysteem en andere buitensportattracties.

Figuur 5: Voorbeeld van een activiteit; ziplijnen

Deze locaties bieden mogelijkheden vanuit 't Hilgelo tal van sportieve evenementen mogelijk te maken (hardloopevents en marathons, triathlons, mudruns, fiets-wandelevents, beachvolleyball etc).

Preciese locaties, inpasbaarheid, mogelijkheden om verschillende bedrijven al of niet te clusteren e.d. dienen verder uitgewerkt te worden in overleg met ondernemers. Randvoorwaarde is dat elk afzonderlijk bedrijf qua activiteiten en landschappelijke uitstraling moet passen in het kwaliteitsniveau van het gehele recreatiegebied.

In de arrangementen sfeer liggen er tal van mogelijkheden in combinatie met Recreatiepark Sevink Molen (groeps-verblijf, camping, avonturenpark, restaurant) en met andere in en rond Winterswijk gelegen bedrijven.

8.5 Hoofdontsluiting en parkeren

De twee vlak bij elkaar gesitueerde entrees van Sevink Molen en 't Hilgelo geeft een onoverzichtelijke verkeerssituatie. Ook ondervindt Sevink Molen parkeeroverlast van strandbezoekers.

In overleg met Sevink Molen en de gemeente wordt gezocht naar mogelijkheden om de beide entrees ruimtelijk en functioneel beter op elkaar af te stemmen en de entree een kwalitatieve upgrade te geven.

Om illegaal parkeren in de omgeving en overlast hiervan tegen te gaan is handhaving nodig. Zowel de politie als de BOA's van RGV zullen hierin gezamenlijk optreden.

8.6 Recreatiepark Sevink Molen

Recreatiepark Sevink Molen vervult een sleutelrol in het cluster aan recreatiemogelijkheden van 't Hilgelo en directe omgeving. Het biedt een indoor-avonturenpark, horeca, camping, groepsaccommodatie en vakantiewoningen.

De synergie tussen Sevink Molen en de recreatieplas kan en dient te worden versterkt zodat beide beter gaan functioneren.

Aan de zuidzijde van de indoorattractie is een uitbreidingsmogelijkheid geboden zodanig dat de zichtrelatie met het water wordt gelegd. De ruimte tussen attractie en plas is nu (laagwaardig) in gebruik als parkeerplaats voor strandbezoekers terwijl het een strategisch goede plek is voor een intensieve recreatieve benutting.

De aard en omvang van de recreatieve invulling en de mate waarin eventueel parkeerplaatsen elders moeten worden gevonden moet worden uitgewerkt.

8.7 Verblijfsrecreatie

De markt voor grotere typen bungalows (16 – 32 personen) stijgt doordat meer mensen samen met vrienden, meerdere gezinnen of 3-generatiefamilies (een korte) vakantie vieren. Met name in dit segment liggen kansen. Daarnaast is de kwaliteit van de locatie sterk bepalend of nieuwe vakantiebungalows zich zullen kunnen onderscheiden van de concurrentie.

De relatie met de plas is onderscheidend. Aansluitend aan het vakantiewoningen-park aan de noordzijde van de plas zal tussen park en recreatieplas uitbreiding plaats kunnen vinden met vakantiewoningen. De ligging aan en het contact met het water geeft de locatie een unieke kwaliteit.

Door de uitbreiding ontstaat een betere economische basis voor de exploitatie van het bestaande park met camping. De camping behoeft een kwaliteitsimpuls.

De unieke (zicht)locatie betekent tevens dat de uitstraling en architectuur van hoog niveau dient te zijn.

De campings 't Hilgelo en Ten Hagen aan de zuidzijde van de plas zijn relatief kleinschalig en gericht op het traditionele kamperen. Omdat dit een krimpende markt is verdient het aanbeveling dat beide bedrijven de samenwerking zoeken om te komen tot een upgrade van algehele kwaliteit, voorzieningenniveau en marketing / promotie. Aangezien de locatie uitstekend is, is het toekomstperspectief kansrijk. Enige uitbreiding van beide campings is denkbaar aan de zuid-oostzijde en de westzijde.

Het groen ingerichte wandelpad tussen plas en de kampeerterreinen draagt bij aan de landschappelijke inpassing van beide kampeerterreinen.

8.8 Ontwikkellocatie west

Aan deze zijde is geen intensieve dagrecreatie voorzien.

In 2008 is voor de locatie noord-west en een groot aangrenzend terrein het plan Preadium ontwikkeld. Dit plan behelsde de ontwikkeling van een nieuw luxe verblijfsrecreatief concept (landhuizen, hotel), in een streektypisch coulissenlandschap, in het hoge marktsegment.

Hoewel dit plan voornamelijk niet haalbaar is gebleken zijn goede analyses gemaakt van de kwaliteiten van de locatie en het gebied. Hier past een ontwikkeling vanuit een kwalitatieve benadering van de omgeving.

Binnen het bestek van deze visie zijn er voor deze locatie (nog) geen nieuwe plannen.

Voornamelijk is voorzien in een gebruik voor in de omgeving passende evenementen (zie 8.11) en een agrarisch medegebruik (weidebeheer). Dit gebruik past in de landelijke belevingswaarde van dit deel van het recreatiegebied.

8.9 Groene promenade zuidzijde

De zuidelijke zone tussen de 'Ontwikkellocatie west' en de campings Ten Hagen / 't Hilgelo is een landschappelijk groen decor en draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het gehele gebied. De zone sluit aan op het fraaie tussen Winterswijk en de plas gelegen landgoed Bonnink en maakt deel uit van de groene wandelpromenade rond de gehele plas.

Enkele percelen aan de zuid-westkant vallen onder een nog uit te voeren ontgrondingsvergunning. De ontgronding wordt zodanig afgewerkt dat enkele bestaande landschappelijke elementen (bomen en houtwallen) gespaard worden.

De wandelroute rond de plas voert over het Sevinkpad / Karkpad .

8.10 Zwemwaterkwaliteit

Voor de zwemwaterkwaliteit is de provincie Gelderland bevoegd gezag. De kwaliteit van het zwemwater wordt frequent bemonsterd. Het meerjarengemiddelde van 't Hilgo wordt als 'uitstekend' aangemerkt.

Overigens zijn het bijzonder complexe factoren die bepalend zijn voor de (zwem)waterkwaliteit.

De kans op zwemmersjeuk, blauwalg, botulisme of bacteriologische verontreinigingen zijn niet eenvoudig te reguleren. RGV kan met de inrichting van de plas (vormgeving, diepte, verbindingen met omliggend watersysteem) zoveel mogelijk maar beperkt bijsturen. Met name stil water in ondiepe baaitjes of plassen dient te worden vermeden.

8.11 Evenementen

Evenementen zijn in principe een krachtig instrument om 't Hilgelo en Winterswijk toeristisch op de kaart te zetten en de naamsbekendheid te vergroten. In en rond Winterswijk zijn reeds meerdere bijzonder goed bezochte evenementen

Ook recreatiegebied 't Hilgelo leent zich goed voor evenementen echter er zijn, afhankelijk van de locatie een aantal beperkingen. Passende evenementen zijn er groot en klein: sporthappenings, outdooractiviteiten, beurzen, tentoonstellingen en presentaties, verenigingsactiviteiten, etc.

Voor muziek-evenementen geldt dat het zich beperkt tot evenementen met een qua geluid beperkte impact op de omgeving.

Locaties voor evenementen zijn:

- de strandzone aan de oostzijde voor evenementen tot ca 2.500 bezoekers
- de 'Ontwikkellocatie west'. Op deze locatie is in principe ruimte voor grotere evenementen. De feitelijke capaciteit wordt begrensd door de maximaal 1.200 parkeerplaatsen aan de oostzijde. Van belang is een goede ontsluiting van de ontwikkellocatie i.v.m. routing op- en afbouw en voor de calamiteitenroute / hulpdienstenroute.

Organisatie van grote evenementen vraagt om een adequate communicatie en korte lijnen met de gemeente, politie, brandweer en met de directe omgeving. RGV werkt, bij grotere evenementen, uitsluitend samen met professionele evenementenorganisaties waarbij veiligheid bovenaan staat.

8.12 Dennenoord

Dit terrein met metaalrecycling en -handel, gelegen direct tegenover de hoofdentree van Hilgelo, geeft reeds jaren geluids- en stankoverlast en doet ernstig afbreuk aan de recreatieve omgevingskwaliteiten en toeristische uitstraling. De locatie van dit gehele terrein is vanuit ruimtelijk en toeristische perspectief bijzonder ongunstig. Een belangrijk deel van de overlast gevende bedrijvigheid wordt met medewerking van gemeente en provincie verplaatst naar andere bedrijventerreinen.

Vanuit recreatief/toeristisch oogpunt bezien zou algehele verplaatsing van de huidige activiteiten de beste oplossing zijn.

8.13 Manegegebouw In den Möllenhof

Aan de westzijde, aan de Jonkersweg, bevindt zich vakantiepark In den Mollenhof met 12 vakantiewoningen en een manegegebouw van ca 2.700 m².

Aansluitend aan de bestaande vakantiewoningen is er planologisch ruimte voor nog 20 extra vakantiewoningen.

Het manegegebouw is anno 2015 niet afgebouwd en niet in gebruik. Gelet op de nabije ligging bij het 't Hilgelo kan aan dit gebouw een goede dagrecreatieve functie gegeven

worden zodanig dat het past in de omgeving en een bijdrage levert aan het recreatief-toeristische cluster.

In deze visie laat zich deze grote indoor-ruimte nog niet concreet invullen.

9 Planning en uitvoering

Deze Gebiedsvisie geeft een globale koers aan die voortdurend in beweging blijft. Het is een startpunt voor nieuwe initiatieven en ontwikkelingen. De planhorizon van deze visie ligt op 2019.

Initiatieven en projecten, waarvoor geen aanpassing in het planologisch regiem nodig is, zullen op korte termijn kunnen worden uitgevoerd. Voor een deel is hiervoor RGV aan zet, voor een ander deel de verschillende exploitanten op en rond het recreatiegebied.

Het planologisch concept "Ontwikkelingszone 't Hilgelo" dat voorziet in een adequaat en slagvaardig planologisch regiem, vraagt om een nauwe samenwerking tussen gemeente, provincie Gelderland en RGV. Streven is medio 2016 een nieuw bestemmingsplan operationeel te hebben. Voor initiatieven die snelheid vragen dienen aparte omgevingsvergunningen (voorzien van ruimtelijke onderbouwing) gevolgd te worden.

Bijlage verblijfsaccommodatie

Verblijfsaccommodatie omgeving Hilgelo

- Marvelt Recreatie Groenlo op ca 10 km
- Vakantiepark De Twee Bruggen op ca 10 km
- Nieuw Beusink vakantiepark
- Camping Wieskamp op ca. 2 km
- Vakantiepark Achterhoek
- Recreatiepark camping Het Winkel op ca. 5 km
- Camping en groepsaccommodatie Lutje Kossink op 5 km
- Bospark De Achterhoek op 7 km
- Camping Vreehorst op ca 7 km
- Camping Renskers ca 7 km
- Camping Wiltershaar op 7 km
- Vakantiewoningen Achterhoek op 4 km
- Camping Italiaanse Meren op ca 10 km

Behalve deze kampeerbedrijven zijn er ca 25 minicampings en ca 15 groepsaccommodaties verspreid over het buitengebied rond Winterswijk

In Winterswijk en directe omgeving zijn verder de volgende hotels:

- Hotel Stad Munster
- Hotel Frerikshof
- Hotel Bulten
- Hotel Centraal
- Hotel de Lindenboom
- Burchthotel (Oeding)
- Hotel Meyerink (Vreden)
- Hotel & Freizeitzenter Vreden